

Sjæl og Landskab

EN FORÅRSJÆVNDØGNSKONCERT

Julie Andkjær Olsen

PROGRAM

Gösta Nystroem, fra *'Sånger vid havet'* (1942)
Ute i skären (tekst af Ebba Lindquist)

Julie Andkjær Olsen: *VINTERMYTE 1, Sommerens enke*

Edvard Grieg, fra *'Lyriske stykker'* op. 12 nr. 5 (1867)
Folkeviser

Peter Heise: *'Gudruns sorg'*, første sang om Gudrun af Den ældre Edda,
oversat af H.G.Møller (1871)

Dengang var Gudrun beredt til døden
Hos sad jarlers ædle hustruer
Da sagde Herborg, Hunelands dronning
Da sagde Gullrønd, Gjukes datter
Én gang Gudrun end ham skued
Da sagde Gudrun, Gjukes datter

Julie Andkjær Olsen: *VINTERMYTE 2, Forårsoffer*

Edvard Grieg, fra *'Lyriske stykker'* op. 57 nr. 6 (1893)
Hjemve

Gösta Nystroem, fra '*Sånger vid havet*' (1942)
Ute i skären (tekst af Ebba Lindquist)
Jag väntar månen (tekst af Hjalmar Gullberg)
Nocturne (tekst af Edith Södergran)

Erik Norby, fra '*8 lieder til tekster af Edith Södergran*' (1992-94)
Nordisk vår
Stjärnenatten

Gösta Nystroem: fra '*Själ och landskap, nya sånger vid havet*',
tekst af Ebba Lindquist (1950)
Bara hos den...
Önskan

Edvard Grieg, fra '*Lyriske stykker*' op. 47 nr. 1 (1888)
Valse-Improptu

Olle Adolphson, med tekst af Oscar Reuterswärd (1964)
Om natten är alla änkor grå

Julie Andkjær Olsen: *VINTERMYTE 3, Månen smelter*

Edvard Grieg, fra '*Haugtussa*', op. 67, med tekst af Arne Garborg (1898)
Ved Gjøtlevækket

Sang og digtoversættelser: **Ingeborg Fangel Mo**

Klaver og egne tekster: **Julie Andkjær Olsen**

Julie Andkjær Olsen

TANKER BAG 'SJÆL OG LANDSKAB'

Den nordiske Fenrisulv æder solen og indvarsler en fimbulvinter, den græske Persephone må ufrivilligt tilbringe vinterhalvåret i Underverdenen med Hades, for at kunne vende tilbage til lyset og sin familie hvert forår, de indianske ånder for vinter og sommer kæmper om den samme kvinde, men må deles om hende og om året. Næsten alle kulturer har deres myter om årstidernes vekslen og deres indvirkning på os. I 'Sjæl og landskab' har vi sammensat musik og tekst, der kredser om det cykliske, månen og solens baner, årstidernes vekslen, alt sammen spejlet i tilsvarende sjælelige bevægelser. Forestillingen om året som en evigt gentaget sorgproces, med sommeren som kærligheden og fuldbyrdelsens tid, efteråret som ængstelsen og forfaldets, over vinterens forstening og vrede og videre ind forårets ukontrollerbare strøm. I det rum er mennesket og naturen fuldstændigt sammenviklede, og der er ikke længere så stor afstand mellem Gudrun fra den gamle Edda, med hendes tåreløse sorg, der munder ud et hav af vrede og hævnthørst, over Södergran og Lindquists månehengivne havsange og sluttende med Grieg og Garborgs Veslemøy fra Haugtussa, der i mødet med kærligheden fortabes og opløses i naturen, hun ligger i bækken, nej, hun er bækkenes rislen, cirklen er sluttet. Mine tekster danner selvstændige broer mellem de forskellige udtryk ved at tage årstidsmyterne helt bogstaveligt: Hvad nu, hvis jeg skaber vinteren med min sorg? Hvad nu, hvis min gråd, mit kontroltab udløser foråret? Hvad nu, hvis denne bevægelse fra styring til slip ender i et nyt, drømmeagtigt rum, hvor havet er din ven og solen dit kæledyr, en forårsmeditation af måner, tårer, drøm, tab og genfødsel....

'Sjæl og landskab' er ikke et handlingsbåret forløb, men snarere en strøm af udsagn, klang og refleksioner. Du kan lukke øjnene og lade tankerne glide hvorhen de vil, og i øvrigt må du gerne vente med at klappe til efter koncerten.

Julie Andkjær Olsen